

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.306/2017/7.

A tanács tagjai:

Dr. Baka András a tanács elnöke

Dr. Pataki Árpád előadó bíró

Dr. Mészáros Mátyás bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Bass és Tasnádi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Tasnádi Tamás ügyvéd)

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Balsai Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. ifj. Balsai István ügyvéd)

A per tárgya:

Személyhez fűződő jog megsértése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Az alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.419/2016/3/II.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 69.P.24.323/2015/3.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 72.000 (hetvenkétezer) forint első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 154.000 (százötvennégyezer) forint első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes köteles az államnak külön felhívásra megtéríteni.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A Magyar Közlöny Hivatalos Értesítő című mellékletének 2012. január 17-i számában a Miniszterelnökség személyügyi hírei között megjelent, hogy a felperes kormánytisztviselői jogviszonya közös megegyezéssel megszűnt. A 2015-ös magyarországi brókerbotrányok 2015. február 23-án kezdődtek a ..-vel, majd 2015. március 6-án folytatódtak a ... 2015. március 10-én a ..tartozó .. tevékenységi engedélyét részlegesen felfüggesztették. A sorozatos botrányok miatt a befektetők jelentős részének bizalma a magyar brókerpiac megítélését tekintve megrendült, a sajtó a brókerbotrányok egyes részleteit kiemelt jelentőséggel kísértte figyelemmel, a közvéleményt részletesen tájékoztatták az egyes eseményekről.
- [2] A sajtó beszámolt arról, hogy a Fővárosi Főügyészség 2015. március 11-én érkeztette a .. kapcsolatos feljelentést, majd 2015. március 16-án a .. valamint a cégcsoport központi gazdasági társasága, a .. vezető tisztségviselőjének személyében változás következett be, ettől kezdve .. helyett .. látta el a vezérigazgatói tisztséget. .. őrizetbevételére 2015. március 26-án került sor, előzetes letartóztatását 2015. március 29-én rendelték el.
- [3] Az ügyben számos sajtószerző tájékoztatta a nyilvánosságot a korábbi vezérigazgató letartóztatásáról, és azt is széles körben tárgyalták, hogy a nyomozás elrendelése és az előzetes letartóztatás között miért telt el jelentős idő. Ebben a vonatkozásban .. fővárosi főügyész is nyilatkozatot tett, amelyről a sajtószerzők ugyancsak beszámoltak.
- [4] A felperes a .. vezérigazgatójának (..) titkárságán dolgozott. A felperes a legfőbb ügyész, .. egyik lányának élettársa.
- [5] Az alperes által üzemeltetett .. internetes oldalon 2015. március 27-én a .. kapcsolatban cikk jelent meg: „...” címmel. Ebben többek között a következők szerepeltek: „A csütörtök éjjel őrizetbe vett .., ..személyi titkárának,legfőbb ügyész az „apósjelöltje” - értesült a ... A bulvárlap emlékeztet, .. a .. igazolt át a .. valamivel több mint három évvel ezelőtt. A Hivatalos Értesítő szerint 2012 januárjában közös megegyezéssel távozott a kormányzati csúcsszervtől, ahol osztályvezetői beosztásban dolgozott több mint egy évig. Azóta .. jobbkezeének számít a cégcsoportnál, még a .. cégcsoport fociklubjánál, a ..-nál is tanácsadóként szerepelt, többször is képviselte a klubot. .. élettársa pedig .. nagyobbik lánya, amire egy névtelenséget kérő bennfentes hívta fel a figyelmünket. A kapcsolatot .. facebook-oldala is megerősíti, közös nyaralásos képek szerepelnek rajta, másfél évvel ezelőtt például együtt voltak a török tengerparton.”
- [6] 2015. március 28-án ugyanezen weboldalon jelent meg cikk „...” címmel. Ebben többek között a következők szerepeltek:
„... miután napvilágot látott, hogy a .. cégcsoport őrizetbe vett elnök-vezérigazgatójának, .. a titkára „szoros kapcsolatban áll” ..

lányával, felmerül a gyanú, hogy az ügyészség késedelmes intézkedése mögött összefonódás húzódhat meg."

- [7] Ugyanezen a weboldalon 2015. április 15-én jelent meg cikk „...” címmel, és abban többek között a következők szerepeltek:
„...legfőbb ügyész lánya révén a ..-ügyben volt érdekelt: lánya élettársa .. -vezér személyi titkára, ..."

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [8] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a tényállásban felsorolt három közleményben ott idézett megállapításaival az alperes megsértette a felperes magánélethez és személyes adatai védelméhez fűződő személyiségi jogait. A felperes kérte annak megállapítását is, hogy a 2015. március 27-én megjelent „...” c. cikk címében foglalt tényállítással, illetve azzal a tényállítással, hogy „A csütörtök éjjel őrizetbe vett ..-vezér, ..személyi titkárának,legfőbb ügyész az „apósjelöltje”, illetve hogy „...”, azon valós tényeket, hogy a felperes korábban a ..-csoporthoz tartozó .. vezérigazgatójának a titkárságán dolgozott, illetve hogy a felperes élettársa Magyarország legfőbb ügyészenek a lánya, illetve hogy a ..gyben jelentős számú befektető károsodott a társaság szabálytalan eljárása során abban a hamis színben tüntette fel, hogy a felperes büntetőjogi értelemben véve is felelős lehet a ..gyben történt visszaélések kapcsán, ám élettársának édesapja miatt a büntetőjogi felelősségrevonást elkerülte, illetve a felperes részese a ..-ügyben eddig felelősségre vont személyek és a .. közötti összefonódásnak, megsértette a felperes személyhez fűződő jogát (jó hírnevét).
- [9] A felperes jogkövetkezményként kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a jogsértés abbahagyására, tiltsa el az alperest a további jogsértéstől, valamint kötelezze elégtétel adására oly módon, hogy az alperes az általa üzemeltetett .. internetes oldalon az ítélet rendelkező részét tegye közzé sajnálkozásának kifejezése mellett a sérelmezett cikkek közzétételével azonos időtartamban a honlapján azonos kiemeltségű helyen. A felperes a perköltség megállapítását a jogi képviselőjével kötött megbízási szerződés alapján kérte.
- [10] A felperes előadta, hogy az ügyben nem minősül közéleti vita szereplőjének, neve és élettársának neve, valamint a saját korábbi munkahelye, élettársi kapcsolatának ténye és élettársának családi kapcsolatai a hozzájárulása nélkül jutottak a nyilvánossághoz, tágabb értelemben vett családi kapcsolatai és nyaralásának helyszínének közzélése pedig a magánélethez és a személyes adatai védelméhez fűződő jogai megsértésével kerültek közzésre. Családi nyaralás facebook-on való közzététele nem jelenti azt, hogy az adatok a hozzájárulása nélkül szabadon lennének felhasználhatók. A felperes előadta azt is, hogy a cikkek az átlagolvasók felé azt közvetítik, hogy a felperes az élettársa édesapján keresztül aktív részese a nagyszámú sértettet jogosan felháborító ..-botránynak. A felperes szerint az első cikk címében az „drót” kifejezés

megalapozatlanul formál megtévesztő negatív képet a felperes személyéről.

- [11] Az alperes ellenkérelmében a kereset teljes elutasítását kérte, továbbá perköltségre tartott igényt. Álláspontja szerint a ..-ügy és annak minden mozzanata a magyar közvélemény érdeklődésének fókuszában áll. Köztudomású tényként kezelhető, hogy az úgynevezett ..-csoporthoz tartozó vállalkozások vezetője .. volt. Az alperes álláspontja szerint az is köztudomásúnak tekinthető, hogy az ügy kirobbanása és .. előzetes letartóztatásának elrendelése között két és fél hét telt el. A jelentős időmúlás kapcsán .. fővárosi főügyész 2015. március 31-én azcímű műsorában interjúban igyekezett magyarázatot adni. Az alperes szerint az úgynevezett ..-botrány különösen jelentős közügy, ehhez képest a felperes magánéletének egyes mozzanataira vonatkozó közlés nem eredményezi a magánélethez való jog sérelmét. Az alperes szerint a 7/2014. (III.7.) AB határozat szerint a közügyek állnak a véleménynyilvánítás és a sajtószabadság fókuszában, ezért a személyiségvédelem korlátozottsága a társadalmi vita által érintett személyekre kiterjedően áll fenn. Az alperes szerint ebből következően a felperes élettársi kapcsolata és a .. titkáráként betöltött pozíciója a társadalmi vita alapjához tartozik, ezért az ezen kapcsolatokról, pozícióról, eseményekről való tárgyszerű tájékoztatás a közügyekre vonatkozó, a szükségszerűség mércéjét meg nem haladó közlés.
- [12] Az alperes utalt arra, hogy nevét, párkapcsolatát a facebook közösségi oldalon a felperes maga tette közzé, az ezzel kapcsolatos közléseket és fotókat csak a cikk megjelenését követően távolította el, korábbi munkahelye pedig közérdekű adatnak minősül.
- [13] Az alperes szerint a jóhírnevet sértőnek jelölt közlések a kapcsolatok tényszerű bemutatásán túl nem tartalmaztak utalást vagy sugalmazást arra nézve, hogy a legfőbb ügyész a ..-ügy vádlottaival összejátszana, és a felperesnek ebben a feltételezett kapcsolatban bármilyen szerepe lenne. A címben alkalmazott „drót” kifejezést olyan véleménynyilvánításként értékelte, amely nem vitatott tényekből levont nem okszerűtlen következtetés. Álláspontja szerint az alperesi közlések nem öncélúak, és nem lépik túl a szabad véleménynyilvánítás kereteit.

Az első- és másodfokú ítélet

- [14] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetének részben adott helyt. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az első cikkben az alperes azon tényállítással, hogy a felperes a ..-cégcsoport foci klubjánál a .. is tanácsadóként szerepelt, többször képviselve a klubot, valamint annak közlésével, hogy a felperes .. legfőbb ügyész lányával fennálló élettársi kapcsolatát a felperes facebook-oldala is megerősíti, közös nyaralásos képek szerepelnek rajta másfél évvel ezelőtt például együtt voltak a török tengerparton, megsértette a felperes magánélethez és személyes adatai védelméhez

fűződő személyiségi jogát. Az ítélet szerint az alperes az interneten közzétett első cikkből ezeket a kitételeket 15 napon belül köteles eltávolítani. A megállapított jogsértések vonatkozásában az elsőfokú bíróság a további jogsértéstől az alperest eltiltotta. Kötelezte az alperest, hogy az általa üzemeltetett pestisracok.hu internetes oldalon az elsőfokú ítélet jogsértést megállapító rendelkezését tegye közzé annak közlése mellett, hogy az alperes a felperestől a jogsértés miatt elnézést kér. Az elsőfokú bíróság ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Az elsőfokú bíróság úgy rendelkezett, hogy a le nem rótt 36.000 forint illetékből a felperes 32.400 forint, az alperes pedig 3600 forint illetéket tartozik megtéríteni az államnak külön felhívásra. Kötelezte a felperest, hogy 6870 forint perköltséget fizessen meg az alperesnek.

- [15] Az elsőfokú bíróság kiindulópontként rögzítette, hogy az ügynevezett ..-ügy minden eleme közügynek minősül, így a feljelentés, a nyomozás elrendelése és .. előzetes letartóztatása is. A felperes ugyan nem közszereplő, de magánéletének egyes eseményein keresztül kapcsolódik az közüggé vált esemény egyes mozzanataihoz, valamint közszereplőnek minősülő résztvevőikhez. A közvélemény számára fontos annak feltárása, hogy van-e a gazdasági életet és befektetőket súlyosan érintő ügynek politikai vonatkozása, és ennek tükrében indokolt volt-e a nyomozás elrendeléséhez képest az előzetes letartóztatás foganatosításának időpontja, illetve milyen kapcsolatrendszerrel rendelkeznek azon személyek, akiknek a felelőssége az ügyben felmerült. Az elsőfokú bíróság szerint .. és a legfőbb ügyész az, akik személye között a sajtó és az alperes is kapcsolatot keresett és talált, és a felperesre nézve szerencsétlen módon ez a kapcsolat éppen a felperes személyében mutatható ki, hiszen .. személyi titkára volt, illetve a legfőbb ügyész egyik lányának a múltban és jelenben is élettársa.
- [16] Az elsőfokú bíróság szerint a sajtószabadság és a véleménynyilvánítás szabadsága a jelen esetben korlátozza a felperes magánélethez és személyes adatai védelméhez fűződő jogát, az „apósjelölt” kifejezés köznyelvi fordulat nem minősül jogsértőnek. Az elsőfokú bíróság szerint valós tény, hogy a felperes korábban a .. dolgozott, ez egyébként is közérdekű, illetve közérdekből nyilvános adatnak minősül. Az elsőfokú bíróság szerint a felperes személyét olyan módon leírni, hogy ő „... jobb keze” véleménynyilvánításnak minősül, miként a „szoros kapcsolat” kifejezés használata is a felperes és .. viszonyát illetően. Az elsőfokú bíróság szerint azon gyanú felvetése, hogy az ügyészség késedelmesnek minősített intézkedése mögött összefonódás húzódhat meg, a felperes személyes adataihoz és magánéleetéhez nem kapcsolódó vélemény, így ezen személyiségi jogait nem sértheti.
- [17] Az elsőfokú bíróság ugyancsak nem találta jogsértőnek a „drót” kifejezés használatát a felperes és a legfőbb ügyész személye közötti kapcsolat vonatkozásában. A cikk nem állítja, hogy a

felperes a .. fizetéseképtelenségében vagy a ..-vezető előzetes letartóztatásának késleltetésében bármilyen módon közrejátszott volna. Az elsőfokú bíróság szerint a cikkek ilyen hamis látszatot sem teremtenek, csupán a kapcsolat tényszerű fennállására hívták fel az olvasó figyelmét, a kapcsolat minősítését és a következtetés levonását már az olvasók értékítéletére bízva.

- [18] Az elsőfokú bíróság a jogsértés részletes megállapítását arra alapozta, hogy nem tartozik az ügynevezett ..-ügyhöz az, hogy a felperes milyen kapcsolatban állt a ... A futballklub tevékenysége nem kapcsolódik az értékpapír-kereskedelemhez, és a felperes ott betöltött tisztsége az ügy szempontjából teljességgel irreleváns. Ugyancsak ezért találta jogsértőnek az elsőfokú bíróság azt, hogy az alperes beszámolt a felperes facebook-oldalának tartalmáról és annak megváltoztatásáról. Nem tartozik a közügyhöz az elsőfokú bíróság szerint az, hogy a felperes az élettársával milyen nyaralásáról készített fotókat tett közzé, majd távolított el. Az elsőfokú bíróság ezért ebben a tekintetben a jogsértést megállapította. A megállapított jogsértésekkel kapcsolatban az elsőfokú bíróság alkalmazta a felperes által igényelt objektív jogkövetkezményeket.
- [19] A felperes és az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és megállapította, hogy az alperes által üzemeltetett internetes oldalon az első, a második és a harmadik cikkben a felperes nevének és családi kapcsolatainak nyilvánosságra hozatalával az alperes megsértette a felperes személyes adatok védelméhez és magánélet zavartalanságához fűződő személyiségi jogát.
- [20] A jogerős ítélet megállapította, hogy az első cikk (2015. március 27.) címében használt „jó drót” kifejezés használatával, a második cikk (2015. március 28.) pedig az ügyészség késedelmes intézkedése, majd a harmadik cikk (2015. április 15.) tekintetében a folyamatban lévő büntetőügy és a felperes személye közötti összefüggés állításával az alperes a valóságot hamis színben feltüntetve megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. Elsőfokú ítélet elégtétel adására kötelező rendelkezését úgy változtatta meg, hogy az alperes az első- és másodfokú ítélet jogsértést megállapító rendelkezéseit az elsőfokú ítéletben meghatározott módon köteles közzétenni. A másodfokú bíróság mellőzte az elsőfokú perköltség és illeték fizetésére vonatkozó kötelezést a felperes esetében, az alperes perköltség fizetési kötelezettségét pedig felemelte, továbbá kötelezte a teljes elsőfokú illeték megfizetésére. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezéseit helybenhagyta. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 38.100 forint másodfokú perköltséget, valamint 96.000 forint fellebbezési illetéket. A másodfokú bíróság szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helytállóan állapította meg, de a levont jogi következtetések jelentős részével a másodfokú bíróság nem értett egyet.
- [21] A jogerős ítélet kiemelte azt, hogy a felperes az adott esetben

közéleti szereplést nem vállalt, közhatalom gyakorlójának nem tekinthető. Kiemelte, hogy a felperes a közjogi méltóságot betöltő legfőbb ügyészhez fűződő hozzátartozói viszonyától, de a ..-nél, mint gazdasági társaságnál betöltött szerepénél fogva sem tekinthető a közéletet befolyásoló személynek. Ehhez képest őt magasabb tűrési kötelezettség az adott esetben nem terhelte, még akkor sem, ha az úgynevezett ..-ügy egyébként kiemelt közérdeklődésre tart számot.

- [22] A jogerős ítélet szerint a felperes neve, élettársához fűződő kapcsolata, családi kapcsolatai, a .. ellátott feladata, a nyaralásával kapcsolatos információk olyan személyes adatok, és egyben a magánéletre vonatkozó információk, amelyek továbbításához, felhasználásához a felperes nem járult hozzá, ezért megsérültek a személyes adatai védelméhez fűződő és a magánélet zavartalanságához fűződő személyiségi joga. Ehhez képest a másodfokú bíróság az alperes fellebbezését nem találta alaposnak.
- [23] A nyaralási fényképek tekintetében kifejtette a másodfokú bíróság, hogy a facebook-oldalon történő közlés speciális nyilvánosságot jelent, miként ezt a hozzájárulást kiterjesztően értelmezni nem lehet. A másodfokú bíróság csak abban osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját, hogy a felperes központi közigazgatási szervvel fennálló jogviszonya és a jogviszony megszűnése közérdekű adat, miként annak nyilvánosságra hozatalát a felperes nem sérelmezheti. A másodfokú bíróság mindezekre figyelemmel a felperes által igényelt vonatkozásokban megállapította a személyes adatok és a magánélet védelméhez fűződő személyiségi jog megsértését, az elsőfokú bíróság által már megállapított jogsértésen felül.
- [24] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes megalapozottan kifogásolta jóhírnevének megsértését is, mert az első cikkben a „drót” kifejezés használatával az alperes nem csak a családi kapcsolat (hozzátartozói viszony) fennállását állította, hanem a felperes személyén keresztül .. és .. közötti esetleges kapcsolatra utaltak. A jogerős ítélet szerint ezzel a felperes személyét és családi kapcsolatát folyamatban lévő büntető ügygel hozták kapcsolatba. A valóságban semmiféle közvetítői kapcsolatra utaló tény, adat, körülmény nem merült fel. A jogerős ítélet álláspontja szerint az információk csoportosításával, a cikk címével azt a benyomást keltették, hogy a felperes a büntetőügy terheltje és a vádhatóság közötti információáramlás lehetőségét teremtette meg. A jogerős ítélet szerint ennek valóságtartalom nélküli állítása alkalmas a felperes társadalmi megbecsülésének hátrányos befolyásolására, és a jóhírnév sérelmét jelenti.
- [25] A második cikk (2015. március 28. „... a legfőbb ügyész nemzetbiztonsági átvilágítását követelik”), azt a következtetést vonja le és közvetíti az olvasó számára, hogy a valóban fennálló emberi és munkakapcsolat alapján a felperes a büntetőeljárás kimenetelére befolyással bír, márpedig ezt adatok nem támasztják alá. A jogerős ítélet szerint annak állítása, hogy a felperes személyén, kapcsolatain keresztül jelentős tárgyi súlyú

bűncselekmény tárgyában a nyomozás kimenetelét befolyásolhatja, az előzetes letartóztatás időpontját késlelteti, a valós tényekből levont olyan következtetés, amelynek okszerűségét a tényadatok nem támasztják alá. A jogerős ítélet a „Felmerül a gyanú, hogy az Ügyészség késedelmes intézkedése mögött összefonódás húzódhat meg” kitételt ilyen körülmények között a tények meghamisításaként értékelte a felperes személyét illetően, ezért a jogsértést ebben a tekintetben is megállapította. A jogerős ítélet a perköltség viseléséről a pernyertesség-pervesztesség arányának jelentős megváltoztatására figyelemmel rendelkezett.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [26] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és a kereset teljes elutasítását. Álláspontja szerint a jogerős ítélet megsértette az Alaptörvény IX. cikkének (1) és (2) bekezdését, a Ptk. 2:42. § (1) bekezdésének b), d) és e) pontját, a 2:44. §-át, valamint a 2:45. § (2) bekezdését. Az alperes álláspontja szerint a jogerős ítélet a 7/2014. (III.7.) AB határozatot tévesen értelmezte, mert annak középpontjában a közügyek vitathatósága áll, és előtérbe kerül a közvélemény tájékoztatáshoz való joga. Az alperes álláspontja szerint az ügynevezett ..-ügy valamennyi eleme közügynek minősül, és a véleménynyilvánítás szabadsága arányosan korlátozza a felperes személyiségi jogait. Az alperes szerint nem lényegtelen momentum az, hogy .. bizalmas munkatársa egyben a legfőbb ügyész lányának élettársa is, így igenis emelkednie kell a felperes tűrési küszöbének is.
- [27] A felülvizsgálati kérelem álláspontja szerint az elsőfokú bíróság is tévedett, amikor a .. vállalt felperesi szerepet illetően azt lényegtelennek, illetve az ügyhöz nem tartozónak minősítette. Az alperes szerint ugyanis a futball csapatnak igen jelentős szerepe volt a ..-cégcsoport életében, és az ott vállalt felperesi szerep utal arra, hogy az átlagosnál bizalmasabb volt a viszony .. és a felperes között.
- [28] Az alperes az állított jóhírnév sértéssel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a cikkek nem tartalmaznak olyan tényállítást, és nem is keltenek olyan hamis látszatot, mintha a felperesnek köze lenne a bűncselekményhez. A „drót” kifejezés használata véleményt, értékítéletet tükröz, tényekből levont következtetésnek minősül. Ugyanez a helyzet az alperes álláspontja szerint a „szoros kapcsolat” kifejezés alkalmazásával.
- [29] A felperes a tárgyaláson előterjesztett felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte annak helyes indokaira utalással. Álláspontja szerint az Alkotmánybíróság határozatát (7/2014 AB határozat) a másodfokú bíróság megfélemlően figyelembe vette, elvégezte a szükséges érdemrögzítést, a szükségesség-arányosság tesztjét. A felperes

álláspontja szerint ő maga nem közszereplő érintettje az ügynek, így az ő személyiségi jogainak védelme kerül előtérbe, mert az általa megjelenített személyes kapcsolat tényének az adott ügyben nincs jelentősége, hiszen semmilyen összefonódás nem történt .. és a legfőbb ügyész személye között.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [30] A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmét megalapozottnak találta, és a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és a keresetet teljes egészében elutasította a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján.
- [31] A Pp. 275. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A (2) bekezdés szerint a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül.
- [32] Az Alaptörvény I. cikk (2) bekezdése szerint Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait. A (3) bekezdés szerint az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat a törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése, vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. A IX. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. A (2) bekezdés szerint Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit. (4) bekezdés szerint a véleménynyilvánítás szabadságának gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére.
- [33] A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. CIV. tv. (továbbiakban: Smtv.) 4. § (1) bekezdése szerint Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét. A (3) bekezdés szerint a sajtószabadság gyakorlása nem valósíthat meg bűncselekményt vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást, nem sértheti a közérkölcset, valamint nem járhat mások személyiségi jogainak sérelmével. A 10. § szerint mindenkinek joga van arra, hogy megfelelően tájékoztassák a helyi, az országos és az európai közélet ügyeiről, valamint Magyarország polgári és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről.
- [34] A Ptk. 2:42. § (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét szabadon érvényesíthessen, és hogy abban őt senki ne gátolja. A (2) bekezdés szerint az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak. A 2:43. § b) pontja szerint a személyiségi jogok sérelmét jelentik különösen a

magánélet megsértése, valamint a d) pont alapján a jóhírnév megsértése, illetve az e) pont alapján a magántitokhoz és a személyes adatok védelméhez való jog megsértése. A 2:44. §-a szerint a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közélet szereplő személyiségi jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja. A 2:45. § (2) bekezdése szerint a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyére vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel. Jogkövetkezményt a 2:51. §-a alapján akit személyiségi jogában megsértenek a jogsértés ténye alapján az eset körülményeihez képest követelheti a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását (a pont), a jogsértés abbahagyását és a jogsértő eltiltását a további jogsértéstől (b pont), illetve azt, hogy a jogsértő adjon megfelelő elégtételt, és ennek biztosítson saját költségén megfelelő nyilvánosságot (c pont).

- [35] Az állandó bíró gyakorlat az általános személyiségi jogi perekben is alkalmazza a Legfelsőbb Bíróság által eredetileg a sajtóhelyreigazítási eljárásokra nézve kidolgozott PK 12. számú állásfoglalásban rögzített vizsgálati szempontokat. Ennek megfelelően a kifogásolt közleményt a maga egészében kell vizsgálni. A kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valós tartalmuk szerint kell megítélni. A közlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra. A jogosult megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem adnak alapot a jogsértés megállapítására. Véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, gazdasági, politikai, tudományos vagy művészeti vita önmagában ugyancsak nem lehet jogsértés megállapításának alapja. A PK. 14. számú állásfoglalás és az azzal kapcsolatban kialakult bírói gyakorlat alapján a sajtószerző jogosult beszámolni bármely nem titkosított eljárás aktuális állásáról. A közlés ugyanakkor nem fejezhet ki előzetes ítéletmondást, és tiszteletben kell tartani az ártatlanság vélelmének alkotmányos alapelvét.
- [36] Az Alkotmánybíróság számos esetben foglalkozott a szabad véleménynyilvánításhoz való jog tartalmával, terjedelmével, jogi védelmével és korlátaival egyaránt. Az immáron több évtizedes gyakorlat szerint a szabad véleménynyilvánításhoz való jog nem korlátlan ugyan, de olyan kiemelt fontosságú alkotmányos alapjog, amely csak kivételesen indokolt esetben korlátozható. Az Alkotmánybíróság több határozatban (30/1992. (V.26.) AB határozat, 36/1994. (VI.24.) AB határozat, 7/2014. (III.7.) AB határozat) rögzítette, hogy a szabad véleménynyilvánításhoz való jog a véleményt annak érték és igazságtartalmától függetlenül védi, a véleménynyilvánítás lehetősége mint olyan élvez alkotmányos védelmet. Amennyiben tehát a bíróság egy-egy kitételt véleményként értékel, nem vizsgálhatja annak érték és valóságtartalmát, mert az

nem a feladata. Az is egyértelmű ugyanakkor, hogy a szabad véleménynyilvánításhoz való jog nem korlátlan, nem abszolút jog, hanem annak külső korlátai is lehetnek, és olyan alkotmányos alapjogról van szó, amely csak felelősséggel gyakorolható. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlatát átfogóan a 7/2014. (III.7.) AB sz. határozat elemzi. Alkotmánybíróság változatlanul fenntartotta azon értékelését, hogy a szólás- és sajtószabadság kettős igazolással bír, azaz az egyéni önkifejezés, illetve politikai közösség demokratikus működése szempontjából egyaránt kulcsfontosságú. A jelen esetben is annak mérlegelése szükséges, hogy az emberi méltóság védelmét szolgáló szabályozás mely esetben minősül a szólásszabadság szükséges és arányos korlátozásának. Alapelvként rögzíti az Alkotmánybíróság, és ennek nyomán a bírói gyakorlat azt, hogy a közügyek vitájában a véleménynyilvánítások fokozott védelmet élveznek. Egyértelmű a kialakult gyakorlat abban, hogy a szólásszabadságnak csak kivételes jelleggel kell engednie a korlátozására felhozott más jogokkal, illetve alkotmányos értékekkel szemben, illetve a szabad véleménynyilvánítást korlátozó törvényeket megszorítóan kell értelmezni. Az Alkotmánybíróság elvi jelentőséggel rögzítette azt, hogy a közügyekkel összefüggő vélemény kinyilvánításának szabadsága a szólás- és sajtószabadság legbensőbb védelmi köréhez tartozik. A közügyek megvitatása körében elhangzó véleménynyilvánítás és a rá vonatkozó védelem fókuszában pedig elsődlegesen nem a szólással érintett személyek státusza áll, hanem az, hogy a megszólaló valamely társadalmi, politikai kérdésben fejtette ki a nézeteit.

- [37] Minderre figyelemmel döntő szerepe van a jogi helyzet megítélésében annak, hogy a perbeli cikkek milyen ügy kapcsán születtek meg. A Kúria szerint az alperes megalapozottan hivatkozott arra, hogy az úgynevezett ..-ügy kiemelt fontosságú közügynek minősül, hiszen a modern kori Magyarország történetének egyik legnagyobb értékű pénzügyi bűncselekményéről van szó, több ezer károsulttal és sok milliárd forintos kárral. A jogilag eldöntendő alapvető kérdés tehát az volt a Kúria szerint, hogy a felperes által megjelölt személyiségi jogainak védelme (magánélet, személyes adatok védelme, jóhírnév védelme) vagy a közügyek szabad vitathatóságának elve élvez-e elsőbbséget a konkrét ügyben.
- [38] Az Alkotmánybíróság 7/2014. számú határozata, és az ennek nyomán kialakult bírói gyakorlat egyértelmű lehetőséget ad az úgynevezett érdekmérlegelés elvégzésére, vagyis annak a konkrét ügyben való eldöntésére, hogy mihez fűződik nagyobb közérdek: a felperes jogai védelméhez, vagy a kiemelt fontosságú közügyhöz kapcsolható körülmények tárgyalhatóságához. Ezt a mérlegelést mindig egyedileg kell a bíróságoknak elvégezniük.
- [39] A jelen esetben a felperes szerint személye a bűncselekmény gyanújához egyáltalán nem kapcsolható, ő maga nem vált a büntető eljárás alanyává, személye nem teremtett kapcsolatot (nem volt „drót”) .. és a legfőbb ügyész személye között, magánéleti kapcsolata és annak eseményei (így például nyaralása) nem tartozik

a nyilvánosságra. Az alperes szerint viszont sajtószervként alapvetően valós tényekből vontak le okszerű következtetéseket, és éltek a véleménynyilvánítás szabadságával.

- [40] A Kúria álláspontja szerint a felperes álláspontja helytálló ugyan abban a vonatkozásban, hogy ő maga saját személyében nem minősül közszereplőnek (közéleti szereplőnek), az Alkotmánybíróság által is rögzített okból azonban a jelen esetben magának az ügynek, azaz a közéleti vita tárgyának van döntő jelentősége az érdekmérlegelésnél. Fontos általános vizsgálati szempont az is, hogy a vizsgálat során a bíróságnak nem a jogosult személyes sértettség-érzéséből kell kiindulnia, hanem általános objektív külső mércét kell alkalmaznia.
- [41] A Kúria szerint az érdekmérlegelés eredménye a jelen esetben helyesen az, hogy az adott esetben a közügyek vitathatósága, a közügyek véleménynyilvánítás útján való véleményezhetősége élvez elsőbbséget, mintegy „felülírja” a felperes személyiségi jogainak védelmét. Az ügynevezett ..-ügy rendkívüli közfigyelmet keltett, a felperes pedig nem vitatottan a fő gyanúsított (immáron I. r. vádlott) munkatársa volt. A cikk meg nem cáfolt állítása szerint a felperes a szorosan a ..-csoporthoz köthető futballcsapathoz kapcsolódóan is végzett különböző tevékenységeket (...). Az is nyilvánvaló a Kúria szerint, hogy a felperes személyét éppen családi kapcsolata tette „érdekessé” az ügyben.
- [42] A Kúria szerint a cikkek nem tesznek olyan állításokat és külső, objektív szemlélet szerint nem keltenek olyan hamis látszatot, hogy a felperes saját személyében a büntető eljárás részesévé vált volna. A korábbiak szerint a szabad véleménynyilvánításhoz való jog magát a vélemény kifejtésének lehetőségét védi, nem a kifejtett vélemény érték -és valóságtartalmára vonatkozik. A bíróságok tehát nem foglalkozhatnak azzal, hogy a levont következtetések objektíve megalapozottak-e vagy sem. Ehhez képest a Kúria jelen döntése nem jelent állásfoglalást a felperes bármiféle „érintettsége” ügyében.
- [43] Összességében tehát a Kúria úgy ítélte meg, hogy az alperes nem lépte túl a felperes személyét illetően a közönséget közügyekben megillető tájékoztatás kereteit, ennek kötelezettsége a jelen esetben az érdekmérlegelés eredményeként megelőzi a felperesnek a perben érvényesített személyiségi jogainak védelmét, ebből következően pedig a kereset teljes elutasítása volt indokolt, ehhez pedig a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése, és az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása volt szükséges. A Kúria döntése nyomán a felperes lett teljes mértékben pervesztes, ezért köteles perköltséget fizetni az alperes javára, illetve köteles a le nem rótt első- és másodfokú, valamint a felülvizsgálati eljárási illeték megtérítésére.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [44] Alaptörvény I. cikk (2) és (3) bekezdés, IX. cikk (1), (2) és (4) bekezdés, 2010. évi CIV. tv. (Smtv.) 4. § (1) és (3) bekezdés, 10.

§, Ptk. 2:42. § (1) és (2) bekezdés, 2:43. § b, d, e) pont, 2:44. §, 2:45. § (2) bekezdése, 2:51. § (1) bekezdés a, b, c) és d) pont, Pp. 78. § (1) bekezdés, 206. § (1) bekezdés, 275. § (4) bekezdés, 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet, 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés, 1990. évi XCIII. tv. 50. § (1) bekezdés.

Záró rész

- [45] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet az alperes kérelmére tárgyaláson bírálta el. A felperes teljes egészében pervesztes lett, ezért tartozik megfizetni az első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget, illetve illetéket.

Budapest, 2017. november 15.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Dr. Mészáros Mátyás s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

AM

tisztviselő